

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Acta Synodalia Dioecesana Ecclesiae Mediolanensis, Pars Secunda

Borromeo, Carlo

Brixiae, 1603

Decretum. XIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11399

tionem hæc præterea præscribenda censuimus.

Ne igitur Sacerdoti, Clericove seculari aut regulari exorcismum energumenis adhibere liceat, nisi is exorcizandi facultatem scripto exaratum à nobis impetrarit.

Quæ facultatē ubi quis probatus obtinuerit, hæc quæ mox infra ordine præscribentur, accuratè seruet atq; exequat.

Antequam exorcizare aliquem aggreditur, perquirat in primis energumeni energumene vitæ ac mores; tum exploret actiones; & medicum si expedire contulerit, consulat, adhibeatve: ut videat, an quod ab illo illave agitur, fiat morbi alicuius aut bilis atræ vi; an spontè ac dissimulanter; an dæmonis malorumque spirituum vexatione.

Videat item, an ille excommunicacionis vinculo irretitus sit, anq; absolutio-nem acceperit.

In religioso exorcizandi munere, eiusve occasione, non modò questum fugiat; sed ne doni aut muneris quidquam vel minimum capiat.

Ne in ædibus laicalibus, locisve priuatis; sed in Ecclesia, loco aperto & conspicuo; neque in omni quavis Ecclesia, sed in ijs solum, quas certas Archiepiscopus constituerit.

Neque in conspectu multitudinis (nò remotis tamen arbitris) sed præsentibus viris honestis, atque ætate grauib; in ijsq; vno saltem aut duobus Ecclesiasticis hominibus.

Mulieri autem energumene cum exorcismum adhibet; id præstet duobus ætate vitæque probatis viris, tum formis etiam itidem probatis præsentibus, ijsq; omnibus, si fieri potest, energumene consanguineis aut affinibus.

Mares autem alios præsentibus adesse ne omnino patiatur, nisi vnum Ecclesiasticum ordinis hominem.

Ne ante ortum, nec verò post occasum Solis cuiquam exorcismum adhibeat.

Ne duos simul eodem tempore exorcizet, sed vnumquemque sigillatim ac separatim.

In huius muneris functione, grauitèr, piè, & religiosè in primis se gerat. quâ-obrem pridie illius diei, quo alicui exor-

cismum adhibere inceperit, se ieiunio & oratione præparare studeat.

Tum confessus, conscientia ab omni culpa pura ac munda, magna cum humilitate & fide, memor potestatis quæ à Domino accepit expellendi dæmones, ad id munus obeundum accedat.

Si Sacerdos autem est, ne cuiquam ante exorcismum adhibeat, quàm Missæ sacram fecerit.

Energumenis verò exorcismum ne adhibere incipiat; nisi illi primùm confessi sint: ad hocq; eos cohortetur, ut omnibus antea vitæ peccata diligenti conscientie discussione confiteantur: tum sæpè moneat, vt precibus, orationi, & sanctis meditationibus, & pietatis studijs atq; exercitationi se dent; religiosas Ecclesias, vbi Sanctorum reliquie recondite sunt, certis diebus piè visitent; ieiunia præterea, & in sexta quaque in primis feria, quo die Passionis Iesu Christi Domini memoria recolitur, religiosè amplectantur.

Caveat dum exorcizat, ne energumene mulieris caput, humeros, manumve tangat; neve energumene altari imponat; neve quidquam agat, quod offensionem præbeat.

Ne alijs verò exorcismis, precibus, ritibusq; ad id munus vtatur, nisi ad libri iudicio Archiepiscopi comprobati rationem præscriptam.

Cui nihil ab eo addi detrahi, ac ne mutari quidem quidquam fas sit.

Præscriptas hæc regulas quò diligentius seruet, tabellas descriptas eo loco sibi proponat, vbi potissimum id munus geret.

Decretum. XIX.

QVI in sortem Domini vocati sunt, De electis illorum in Ecclesia Dei status is est, vt si morum grauitate, vitæq; exemplo suam ipsi dignitatem retineant, magnam afferant auctoritatem ad piè Christianosq; more viuendum.

Rursus si quidquam in vilo cuiusvis rei vel minimæ genere offendunt; eorum ordo ita grauitèr læditur, vt illum decoris splendorem retinere nequeat; qui ad continendos in officio laicos homines, non solum utilis, sed maximè etiam

necess-

necessarius esse videtur.

Quare de clericali vita disciplina, præter cætera quæ de eo genere per nos sancita sunt, hæc etiam statuimus atque decernimus.

Sacerdotem Clericumve cuiusvis ordinis, in canticis, hymnis, psalmis, cæterisque ecclesiastici cultus officiis religiosa modulatione concelebrandis, diuinisque laudibus sanctè concinendis ita versari conuenit; vt voce sua sacris dicata abuti non debeat ad profanas cantiones & modulationes, atque ad voluptarias deliciosasque laicorum oblectationes.

Quamobrem caueat, nè in nuptialibus laicalibusque conuiujs aut mensis canendi operam suam nauet; ne vilo quidem, vel cognationis, vel amicitie, familiaritatis, obsequij, alteriusve rei causa: cum præsertim Clericalem hominem inter epulas canere veteri canone planè interdictum sit.

Omnis etiã Sacerdos Clericusve publica conuiuia vitet, & comestationes eiusmodi; quibus sæpè fit, vt contemptui sit ecclesiastici ministerij dignitas.

Ne præterea apud se libros habeat aut legat, quorum lectione benè agendi studium, morù disciplina, & timor charitasque Dei languescere possit: quales libri sunt, qui res vel inanes, vel iocosas, vel scurriles ridiculasve, vel impuras continent.

Ne rerum nouarum curiositates consectetur.

Ne quæ iocularia sunt, quæ ridicula, vnde cachinni risusque; solutiores excitantur, loquatur.

In omni item incessu, statu, gestu, vultu, ordinem suum Sacerdos & Clericus profiteatur; omni clericalis vitæ actione religiosi animi mores exprimens, qui in Ecclesiastici ordinis hominibus elucere debent.

In vestitu hæc etiam præter cætera quæ per nos sancita sunt, seruet.

Quicumque in Metropolitana nostra Ecclesia Archipresbyteratum, Archidiaconatum, Primiceriatum, Præposituram, Decanatum, & Canonicatus, quas Ordinarias appellant, obtinent; qui itè alij in vrbe & in diocesi Mediolanensi Præpositi & Archipresbyteri sunt: eos

vnuerfos & singulos, eiusmodi mantellum absque manicis, quod tunicam talarum adæquet, vbique & semper, nisi itineris causa, & per pluuiam, induere atque adhibere iubemus.

Si qui verò sunt, quibus pro alterius dignitatis ratione mantelletum aliquantulo tunica talari breuius adhiberi licet, illos eo vt non vetamus.

Parochi autem tum vrbanum tum diocesani (qui sicut nomine, ita vitæ exemplo & habitu paternam quãdam gravitatem & professionem præferre præsertim in populo suo debet) togam talarum decorè confectã, quæ (vt vetus est in Ecclesia Mediolanensi institutum, propriumque eorundem insigne & ornamentum) manicis sit latè amplis, quæque ad collum aptè connectatur, semper induant; quocumque alio gradu aut dignitate præditi illi sint.

Quod de Parochis item vrbanis solùm de caputio altera Synodo diocesana constituimus, idem diocesani Parochis præscribimus.

Vicarijs item Ecclesiarum parochialium perpetuis in vrbe seu in diocesi constitutis, & de toga parochiali, & de caputio hoc ipsum statuimus.

Alios autem Sacerdotes, qui ad tempus cõdacti, aut Capellani coadiutorisve nomine Parochi munus obeunt, non toga eiusmodi parochiali, neque caputio, sed vt reliquum Clerum toga infra præscripta indui decernimus.

Reliquis autem Clerus, Canonici scilicet quicumque, alijque Sacerdotes & Clerici, toga vtantur; quæ non manicis oblongis, neque amplis sit, sed breuius, & ad manum vsque non admodum angustè porrectis & indutis; ijsque ab utroque humero decenter paulò latioribus.

In quibus si qui sunt gradu aliquo ornati; illos vestem adhibere, gradui ex Conciliorum nostrorum præscripto congruentem permittimus.

De pallio præterea, quod ferraiolum vocant, omnes planè seruent, quod primo Prouinciali Concilio per nos sancitum est.

Nec interularum manicis ad manum reflexis vtantur.

Quod de collari interularum itè simplicium

Dige. 2. dec.
28 pag. 341.

Tit. de cler.
vest. 5. Palliū
pag. 18.

plici præscriptimus, id etiam eiusmodi sit, vt ne ab extrema quidem anteriori parte quasi rostratum promineat.

Neque cingula serico retisve instar contexta, aut è corio confecta adhibeant: neque cingulis sudariola accingant, aut appendant.

A caligarum vsu abstineant, quæ nau-
ticarum speciem præferant.

Vestes quas domi priuatim induent, eiusmodi sint, quæ non colore, non vlla habitus specie à clericali modestia distrepent.

Cùm in Ecclesia versantur, quo tempore superpellicem inducere non debent, ne sint sine toga exteriori: nec verò absq; ea etiã in diocesanis locis prodeant, nisi cùm eos pedibus iter faciētes viæ difficultas & longitudo aliter cogit.

Si quò iter equo faciunt; ne absque viatoria veste exteriori equeant, succincta interiori tunica, aut alia contractiori decenter adhibita, ad diocesanæ primæ nostræ Synodi præscriptum.

Dioc. 2. dec.
29. pag. 341.

Præpositi, & vrbani, quibus certum aliud indumenti genus à Sede Apostolica concessum non est, & ij diocesani, quorum præposituræ capita plebis sunt, tum in Ecclesia diuinis officijs, tum foris processionibus agendis, & in alijs publicis Ecclesiasticis eiusmodi actionibus (nisi cùm pro solennitatum ratione sacra alia indumenta adhibenda sunt) cappa semper, quod vetus eorū insigne esse compertum est, eiusmodi vtantur: quæ nigro colore sit tenui eo panno confecta, quem sartzam, aut sariam vulgò vocant, à posteriori parte in longitudinem ducta: quæ decenter inuoluta, & infra sinistrum brachium demissa teneatur.

Circumamicta autem à pectore illa per hyemem sit pelle sciuria, quam dossiam, alioque; per æstatem serico violacei coloris.

Cùm autem illam induunt, superpelliceo eiusmodi, quod angustis manicis sit, subtus costunc vti non vetamus: alio præterea tempore nunquam vtantur.

1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1.
1. 1. 1. 1. 1.

Quam cappam Præpositi vrbani non in alienis Ecclesijs, sed in suis solum, ac præterea foris, cum aliquod Ecclesiasticæ functionis munus collegiatim cum

suo clero obeunt, adhibeant; diocesanæ in suis item, non in alienis plebibus.

Superpellicis cùm ministerij vsus postulat, omnes vtantur; quæ non lacera sint, non sordida, non elaborata nimis, ita vt artificij ornatus in humeris speciosus appareat.

Quibus autè rochetto vti licet, id eiusmodi sit, in quo non vlla artificiosi operis species, neq; affectata elegantia ostentetur.

Modestiam verò omnes cùm in omni habitu, actioneque præferant; tum in eo etiam, vt ne certo eò nomine, quod propriè Ecclesiarū Præsibus, Ecclesiasticisque dignitate præditis conuenit, se mutuo qui non debent, ambitiosè appellēt.

Decretum . XX.

SACERDOS, Clericusve sacris initiatus, aut ecclesiasticum beneficium obtinens, ne morbi quidem causâ quo laborat, Canonicarum horarum officium omittat; nisi de consilio confessorij Sacerdotis, & vbi adhiberi potest, medici item: nisi is ita grauiter morbo laborat, vt planè sentiat se illius grauitate impediri, quò minus stacas preces horarias recitare possit.

Horæ canonicæ quò in infirmitate omittendæ.

Decretum . XXI.

QUAM suppliciter mente, intimaque animi pietate, Ecclesiastici ordinis homines horarias diuini officij preces dicere debeant; id & antiquis Patrum institutis cautum est, & Lateranensi Concilio Innocentius Tertius Põtifex monuit. Cùm enim [non tantum pro populo, vt inquit Apostolus, verum etiam pro se ipsis, qui circumdati sunt infirmitate, orandum eis sit;] id non modò sine intermissione, sed etiam studiosè ac deuotè agere debent.

Horæ canonicæ qua pietate recitandæ.

Quare admonemus omnes & singulos nostræ diocesis & vrbis Mediolanensis ecclesiasticos homines, vt cùm eiusmodi precum Canonicarum officium priuatim præstant, ne deambulando, aliudve agendo id muneris expleant: in Ecclesiam, si ei domus sit coniuncta, aut saltem domi in locum quoad fieri potest precationi aptiorem se recipiant; vt animo, qui deambulationibus, & aliarum rerum actio-

Ad Hebr. 5.